

TÁJÉKOZTATÓ

Az érintéses fizetések száma először haladta meg a hagyományos kártyás tranzakciókét

Budapest, 2016. szeptember 15. – A Pénzforgalmi táblakészlet újonnan bemutatott adatkörei alapján 2016 második negyedévében a forint számlák 71 százalékát (6,6 millió darabot) használták a lakossági ügyfelek elsődlegesen fizetési célra, míg 1,6 millió darab egyéb, például megtakarítási célú vagy kártyatermékhez kapcsolódó forint számla volt az időszak végén. Az elektronikus fizetési forgalomban folytatódott a kártyás vásárlások, ezen belül elsősorban az érintéses technológiával lebonyolított tranzakciók bővülése, amelynek eredményeként először haladta meg az érintéses tranzakciók száma a hagyományos kártyás vásárlásokét. Bár 2016 áprilisában kifutott a jegybanki kéthetes betétállomány, ez érdemben nem befolyásolta 2016 második negyedévben a pénzforgalom számára rendelkezésre álló likviditást, az továbbra is bőséges volt. A BKR napközbeni elszámolásában tranzakció átgörgetésre 2016 második negyedévében nem került sor, mely mutatja a 2015 szeptemberi ciklussűrítéshez történő hatékony alkalmazkodást.

Bővülő Pénzforgalmi táblakészlet

Az MNB által negyedévente publikált Pénzforgalmi táblakészletben bővültek a forint fizetési számlák számát bemutató adatkörök. A forint nem pénzforgalmi számlák részletesebb kategóriáit bemutató tábla 2016. első negyedévéől kezdődően tartalmaz adatokat. A továbbiakban elkülönítve is bemutatásra kerülnek az elsődlegesen fizetési célú fogyasztói számlák, a bizonyos korlátozó feltételekkel igénybe vehető (pl. munkavállalói vagy privátbanki) fizetési célú lakossági számlacsomagok, a megtakarítási számlák, valamint a hitel- és kártyatermékekhez kapcsolódó számlák.

2016. második negyedévében a hazai pénzforgalmi szolgáltatók által vezetett számlák száma a mérsékelt ütemű növekedés eredményeként megközelítette a 10,4 millió darabot. Az összes forint számla 71 százalékát (6,6 millió darab) használnak magánszemélyek elsődlegesen fizetési célra, ezek közül 545 ezer darab a csak korlátozással hozzáférhető, például munkavállalói vagy privátbanki számlacsomag. A hazai kibocsátású fizetési kártyák 9 milliót közelítő száma, és ezen belül a betéti kártyák közel 85 százalékos aránya gyakorlatilag nem változott az elmúlt időszakban, ugyanakkor közel 5 százalékkal nőtt az érintőkártyák száma az első negyedévhez képest, így már a hazai kártyák mintegy 59 százalékával lehet érintéssel fizetni. A korábbi időszakokhoz képest mérsékelt ütemű, de továbbra is számottevő volt az internetes elfogadóhelyek számának bővülése (közel 6 százalék) az előző időszakhoz képest, az érintéses fizetést lehetővé tevő POS terminálok esetében pedig folytatódott a 7 százalék feletti bővülés. Ennek eredményeként már a terminálok mintegy 70 százalékánál lehet használni a gyors és kényelmes érintéses fizetést.

Az év második negyedévében is folytatódott a fizetési kártyás vásárlási forgalom dinamikus bővülése. A hazai kibocsátású kártyákkal a magyarországi elfogadói hálózatban lebonyolított vásárlási tranzakciók közel 120 millió darabos száma 21 százalékot meghaladóan, a mintegy 819 milliárd forintos összértéke pedig több mint negyedével nőtt az előző év azonos időszakához képest. A forgalom emelkedése a korábbi időszakokhoz hasonlóan elsősorban az érintéses fizetések nagymértékű elterjedésének köszönhető. Míg a fizikai elfogadóhelyeken lebonyolított hagyományos tranzakciók száma (54 millió darab) és értéke (481 milliárd forint) egyaránt csökkent kis mértékben, addig az érintéses forgalom darabszámban 221 százalékkal (57 millió darab), értékben mintegy 269 százalékkal (255 milliárd forint) nőtt 2015. második negyedévéhez képest. A kártya fizikai jelenlétét nem igénylő és az egyéb eszközökön lebonyolított vásárlási tranzakciók száma 30 százalékkal (8 millió darab), értéke pedig 41 százalékkal (81 milliárd forint) bővült 2015. második negyedévhez képest, elsősorban az internetes vásárlásoknak köszönhetően. A negyedév során az összes vásárlási tranzakció több mint 48 százaléka, értékben pedig közel egyharmada (31 százalék) történt az érintéses technológia használatával, azaz az érintőkártyák és az érintéses fizetésre alkalmas POS terminálok számának jelentős bővülését követően a forgalom is számottevően emelkedik. Az érintéses fizetések átlagértéke körülbelül a fele a hagyományos tranzakciónak (4419, ill. 8896 forint), azaz a kis értékű fizetésekre jellemzően ezt a fizetési módot használják a vásárlók. A kártyás készpénzfelvételek 26,8 millió darabos száma és 1692 milliárd forintos értéke nem változott jelentősen az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Az egyedi forintátutalások 56,8 millió darabot meghaladó száma a második negyedévben mintegy 6 százalékkal nőtt 2015 azonos időszakához viszonyítva, értékbeli növekedésük pedig meghaladta a 14 százalékot (138,3 ezer milliárd forint). Jelentősen emelkedett a csoportos átutalási forgalom is, a 20,8 millió darab tranzakció több mint 2900 milliárd forintos összértéke közel 9, ill. 11 százalékos növekedést jelentett az előző év második negyedévéhez képest.

2016 első negyedévében a fizetési kártyás visszaélések száma a kibocsátói oldalon 60 százalékkal (7800 darab), értéke pedig körülbelül kétharmadával (270 millió forint) nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva, de a teljes vásárlási forgalomhoz képest arányuk a darabszámot tekintve nem éri el a 0,01 százalékot, értéküket nézve pedig a 0,04 százalékot. A visszaélések továbbra is leginkább a kártya fizikai jelenlétét nem igénylő tranzakciókhoz kapcsolódnak, az esetek 79 százaléka, míg az okozott kár több mint 74 százaléka köthető ehhez a forgalomhoz. A tranzakciók irányát tekintve pedig elsősorban a határon átnyúló forgalom érintett, a darabszámot és az okozott kárt tekintve egyaránt 80 százalékot meghaladó a nemzetközi forgalomhoz kapcsolódó visszaélések aránya. A visszaélések növekvő száma mellett fontos azonban azt is megjegyezni, hogy a kártyabirtokos fogyasztók erős jogszabályi védeltsége következtében a pénzforgalmi szolgáltatók a negyedév során a kibocsátói oldali visszaélések kapcsán leírt teljes kárnak (238,8 millió forint) mindössze kevesebb, mint 9 százalékat terhelték a kártyabirtokosokra. Az elfogadói oldalon a visszaélési esetek száma (729 darab) a forgalomnövekedésnél kisebb mértékben, 12,2 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest, az okozott kár összértéke (24,6 millió forint) pedig több mint 16 százalékkal csökkent.

A VIBER forgalom értéke 2016 második negyedévében 13 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest, 2016 első negyedévéhez viszonyítva azonban érdemi változás nem tapasztalható. Így a vizsgált időszakban 276 000 milliárd forint értékben teljesültek tranzakciók a VIBER-ben. A tranzakciók tételszáma nőtt mind az előző év azonos időszakához (8 százalékkal), mind az előző negyedévhez mérten (6 százalékkal), sőt (az elmúlt 2,5 év

időablakát tekintve) rekord számú tétel teljesült a VIBER-ben 2016 júniusában, így összesen a második negyedév folyamán közel 400 000 darab tétel teljesült a rendszerben. A növekedés elsősorban a kisértékű (50 millió forint alatti) tranzakciók növekedésének köszönhető. 2016 mind első, mind második negyedévében némi szezonális érzékelhető, márciusban illetve júniusban ugyanis lényegesen nagyobb forgalom teljesült a korábbi hónapokhoz viszonyítva.

A VIBER-tagok likviditása rendszerszinten továbbra is megfelelő mértékű. A pénzforgalmi célra felhasználható likviditás 17 százalékkal nőtt az előző negyedévhez mérten (elsősorban a hitelkeret szintjének növekedése következtében), míg a potenciális likviditás érdemben nem módosult. Áprilisban kifizetés a kéthetes betétek állománya, miközben a háromhónapos betétekhez kapcsolódó forgalom csökkenő trendet mutatott (utóbbi eszközök közvetlenül nem, közvetve azonban a pénzforgalmi likviditás részét képezik). A pénzforgalmi likviditás megfelelő mértékű, melyet jól mutat, hogy az előző időszakhoz hasonlóan az alsó- és felső likviditási korlátok nem sérültek. A VIBER tag hitelintézetek forgalmuk lebonyolításához továbbra sem kényszerülnek hitelkeretük jelentős használatára, amit jól mutat, hogy a maximális hitelkeret-kihasználtság értéke (MHKK) rendszerszinten kismértékben csökkent (szintje 7-8 százalék). A bankok pénzforgalommal kapcsolatos likviditáskezelésének egyik meghatározó eszköze a VIBER tranzakciók napon belüli időzítése, melyben változás nem történt az előző negyedévhez képest. Az MNB javára zárolt értékpapír portfólió összetételében lényeges változás nem volt, az állampapírok részaránya továbbra is rendkívül magas, 70 százalékos.

Az előző év azonos időszakához képest a BKR elszámolási forgalmának tételszáma 3 százalékkal, a forgalom értéke pedig 11 százalékkal nőtt 2016 második negyedévében. Ebben az időszakban mintegy 74 millió darab tranzakció került elszámolásra, közel 24 ezer milliárd forint értékben. 2016 második negyedévében egyáltalán nem fordult elő tranzakció átgörgetés a BKR napközbeni elszámolásában, mely jelenség a 2015. szeptemberi ciklussűrítéshez való hatékony alkalmazkodási folyamatként értelmezhető.

A KELER KSZF által garantált azonnali és származékos tőkepiaci forgalom egyaránt csökkent 2016 második negyedévében az előző negyedévhez képest. A nyitott kötésállomány szintje viszont mintegy 13 százalékkal nőtt a származékos piacon 2016 márciusához viszonyítva.

MAGYAR NEMZETI BANK
PÉNZÜGYI INFRASTRUKTÚRÁK IGAZGATÓSÁG
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Részletes táblázatok: [Pénzforgalmi táblakészlet](#)

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu